

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
1. Датум и орган који је именовео комисију Наставнонаучно веће Филолошког факултета у Београду, 25. 11. 2015.
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
1. Јован Делић, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, Српска књижевност XX века, 15. 7. 2009.
2. Душан Иванић, професор емеритус Филолошког факултета Универзитета у Београду, Српска књижевност XVIII и XIX века, јун 2015.
3. Роберт Ходел, редовни професор Института за славистику Универзитета у Хамбургу, јуни 1997.
4. Ирена Шпадијер, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, Средњовековна књижевност, 28. 4. 2015.
5. Александар Милановић, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, Историја српског језика, 11. 3. 2014.
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Име, име једног родитеља, презиме: Недељка (Велемир) Перишић
2. Датум рођења, општина, република: 4. мај 1984, Сарајево, Босна и Херцеговина
3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: /
4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: /
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Поетика прозе Момчила Настасијевића
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл. Докторска дисертација Недељке Перишић састоји се од 372 стране куцаног текста и састављена је од следећих делова: Поетика прозе Момчила Настасијевића: Циљеви истраживања и уводне поставке. Биографија пишчева, стр. 1–22, Настасијевићево приповиједање и авангардни прозни токови, стр 23–40, Експлицитна поетика Настасијевићеве прозе, стр. 41–59, Жубор из незнани: маркирани лексички, синтагматски и реченички облици Настасијевићеве прозе, стр. 60–117, Орфеј хроничар: митска изворишта Настасијевићеве прозе, стр 117–181, Хронотоп Настасијевићеве прозе, стр 182–218, Вилајетске хронике: О наратолошким аспектима Настасијевићеве прозе, стр 219–257, Фантастички кодови Настасијевићеве прозе. Однос према предвуковском и вуковском наслеђу и приповиједним традицијама, стр. 258–294, Први талас рецепције Настасијевићеве прозе, стр. 294–335, Закључак 336–346, Литература 347–367, Биографија кандидаткиње 367. Пре поглавља датих у самом раду донесени су и резимеи дисертације на српском и енглеском језику. Коришћена литература броји 292 библиографске јединице. У рад су увршене и неколике занимљиве и вредне фотографије као

прилози из живота Момчила Настасијевића, а везани за његово дело и рад.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Рад је замишљен као аналитичко-синтетичка студија која ће најпре изнутра, али и поштујући специфичан контекст у коме настаје прозно дело Момчила Настасијевића, осветлити принципе на којима почива његова имплицитна поетика. Њен унутрашњи развој и поетичке законитости постављени су као главни проблем проучавања. Општа оцена је да је дисертација и у целини и у појединачним анализама одговорила постављеном задатку и да је кандидаткиња дошла до резултата који раније нису били систематски објављени нити познати у нашој науци о књижевности, иако је појединих наговештаја и истраживачких усмерења било у појединачним интерпретативним и критичким освртима.

Већ у уводном делу кандидаткиња врло лепо и на солидне основе поставља проблем свог проучавања, тежећи да опише „онај имплицитни, унутрашњи, иманентни поетички склоп који чине сви појединачни аспекти Настасијевићевог прозног дискурса“. У сам центар истраживања постављена је природно проза, али је кандидаткиња морала да у интерпретацијама, анализама и синтезама доста пажње да обраћа и на Настасијевићеве есејистичке текстове, чланке, интервјуе, на поезију и драму с обзиром на његову познату тежњу да разлабави границе међу жанровима. Разматрање одређених поетичких законитости морало је, затим, да укључи и варијантност Настасијевићеве прозе и доступне верзије. На оба ова задатка кандидаткиња је одлично одговорила, с мером користећи варијанте постојећег текста да би се испратила генеза важног тематско-мотивског комплекса или поступка у језику.

Уводом и првим поглављем, који разматра место Настасијевићево на оси историје српске књижевности, а уводећи нове, свеже ставове у полемику стару практично колико и дело само, изострен је проблем, успостављен књижевноисторијски контекст, прецизирана терминологија и усмерен правац анализе. Тако је постављен методолошки основ за даља истраживања, допуњен и освртом на експлицитнопоетичка оглашавања изабраног писца.

Појединачна поглавља посвећена су специфичним проблемима у овој прози. Највише простора, природно, заузимају странице посвећене Настасијевићевом језику и његовом односу према миту – својеврсним каменовима темељцима његове поетике. Вишеструко акцентованој проблематици херметизма Настасијевићевог језика приступљено је са озбиљном научном апаратуром, уз коришћење обиља стручне литературе из лингвистике, лингвостилистике, синтаксе, семантике, историје језика. Кандидаткиња се потрудила да тај језик опише имајући на уму и синхронијску и дијахронијску перспективу: да опише феномене настале у њему (елипсу, редукцију, кондензацију, номинализацију, парцелацију реченице, итд.) али да никако не занемари ни развојни пут српског језика, као ни специфичне поетске, и Настасијевићу најважније, мелодијске ефекте које изазива такво специфично заталасавање говорног низа.

У поглављу о миту разматра се проблематика митске приче, наратива, обреда, ритуала, матерње мелодије и архетипова као идентитетских лозинки. За изворе наративних импулса узимају се забране, табуи и преступи, где се мотив жртве посматра као разрешавајући и донекле искупљујући. Повезујући Настасијевићево приповедање са митским матрицама кандидаткиња је донела врло убедљиве анализе и закључке, наслањајући се делимично на ранија проучавања дате проблематике, али и ширећи контекст проучавања ове прозе на још неистражена подручја, као што је деконструкција мита под иронијским упливима модерне приповедне свести. Као наставак разматрања митских структура и прелаз на специфичне наратолошке анализе долази поглавље посвећено хронотопу, које се бави проблемом времена, простора, телесности, реконфигурације хронотопа из старијих приповедних матрица и, последично, трансформацијом јунака. Анализе Настасијевићевог прозног дела у визури наратолошких теорија дате су прегледно, јасно, систематично и уз коришћење класичне и најновије научне литературе везане за ово питање. Посебна пажња је посвећена коментару, парентезама и сказу, као и односу према традицији приповедања српске и европске прозе, па су ту увиди најзначајнији и најдубљи. Посебно место је дато структурама фантастичног, као унутрашњем онтолошком принципу разматраног прозног текста.

Дисертација се закључује прегледом ране рецепције Настасијевићевог прозног дела, која се не укључује најдиректније у проблематику поетике, али је свакако изванредно важна за контекст у коме се то дело развија. Кандидаткиња је сачинила један врло занимљив приказ не само текстова који су испратили појављивање појединачних приповедака и прве збирке, него је оцртала и принципе издавачке и критичке политике, укус публике, уопште дала драгоцен исечак из културне атмосфере Београда, Србије и Југославије између два светска рата. Уз неколико прилога, лик Момчила Настасијевића као писца, професора, личности у овој тези нам се боље и јасније оцртао.

У завршном разматрању се систематизују резултати, доноси неколико важних, сажимајућих напомена и неколико лично обојених закључака, које кандидаткиња износи након систематске и свеобухватне анализе коју је извршила, напомињући да, иако је велики део посла готов, планира да се неким питањима у истраживању ове прозе у току свог научног рада опет врати.

Кандидаткиња је проучила и релевантну секундарну литературу и, коректно се односећи према њој, показала висок степен независности у мишљењу, анализи и суђењу.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији уз напомену:

Навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. „Експлицитна поетика Момчила Настасијевића“, *Филолог: часопис за језик, књижевност и културу*, VI/2012, Бања Лука, стр. 96-108, УДК: 821.163.41.09 Настасијевић М.

2. „Предачке и матерње мелодије: Алек Вукадиновић и Момчило Настасијевић“, у: *Предачка мелодија Алека Вукадиновића*, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2014, УДК: 821.163.41.09-1 Вукадиновић А. 821.163.41.09-1 Настасијевић М.

3. „Хронотоп Настасијевићеве прозе“, у: *Момчило Настасијевић, магновења и одјаци*, Институт за књижевност и уметност, Библиотека „Браћа Настасијевић“, Београд – Горњи Милановац (предато за штампу)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Докторска дисертација је академски поставила сложено и неистражено питање и довела до закључака који су нови у науци о књижевности. Самим тим се може оценити да је докторска дисертација у потпуности одговорила својој циљу и да представља допринос српској науци о књижевности и на плану књижевне историје и на плану херменеутике.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

НАПОМЕНА: Навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

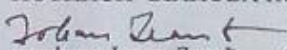
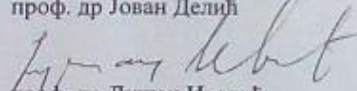
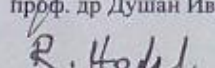
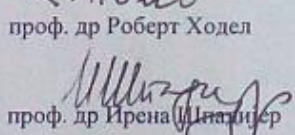
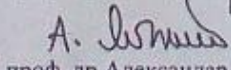
Из описа докторске дисертације, њених делова и структуре, из анализе и вредновања њених појединачних поглавља следи недвосмислен закључак да је кандидаткиња веома добро проучила грађу, трудивши се да захвати из свих доступних извора, аналитички је осветлила и да је такав приступ довео до значајних научних сазнања. И на плану методолошког постављања проблема и на плану појединачних анализа и на плану уопштавања и синтезе кандидаткиња је показала висок дар и дисциплину, поуздано знање и логичку доследност. Према томе, кандидаткиња је веома добро водила своју дисертацију и изводила поуздане закључке.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

Комисија предлаже Научнонаставном већу Филолошког факултета у Београду да прихвати овај реферат као високу позитивну оцену докторске дисертације Недељке Перишић и да омогући кандидаткињи усмену одбрану пред овом комисијом.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. 
проф. др Јован Делић
2. 
проф. др Душан Иванић
3. 
проф. др Роберт Ходел
4. 
проф. др Ирена Чизарић
5. 
проф. др Александар Милановић

27. 11. 2015. Београд